

Συμβούλιο της Επικρατείας 1957/1970, Τμ. Α'

Πηγή: Ε.Ε.Δ. 30/71 σελ. 168

Περίληψη: Παροχή συντάξεως ανικανότητας λόγω ατυχήματος εις τον καθιστάμενον αντκνον εξ ατυχήματος εν τη ναυτική εργασία ή εξ αφορμής ταύτης. - Θεώρησις ως ναυτικού εργατικού ατυχήματος και παντός βιαίου συμβάντος, όπερ είχεν ως πρόσφορον αιτίαν τας εν γένει συνθήκας εκτελέσεως της ναυτικής εργασίας και της εν τω πλοίω ευταξίας. - Τραυματισμός ναυτικού υπό μέλους πληρώματος του πλοίου.

Απόφαση Δικαστηρίου

Πρόεδρος ο Αντιπρόεδρος κ. ΗΛ. ΓΛΥΚΟΦΡΙΔΗΣ

Εισηγητής ο Σύμβουλος κ. Θ. ΚΟΥΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ

Δικηγόρος ο κ. Α. Γκάτσιος

Διά της υπό κρίσιν αιτήσεως δίδκεται εμπροθέσμως η ακύρωσις της υπ' αριθ. 64/13.7.1968 αποφάσεως της παρά τω Ν.Α.Τ. Αναθεωρητικής Επιτροπής Συντάξεων, δι' ης απερρίφθη τελικώς αίτημα του αιτούντος περί απονομής συντάξεως λόγω εργατικού ατυχήματος, επί τη αιτιολογία, ότι ο κατά την 17.7.1965 τραυματισμός τούτου, προκληθείς υπό συναδέλφων του, δεν συνδέεται προς την ναυτικήν εργασίαν.

Κατά την διάταξιν του άρθρου 29 § 3 του νόμου 3170/1955 "περί Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου", ως αύτη ίσχυε κατά τον χρόνον επελεύσεως του ατυχήματος, χορηγείται σύνταξις ανικανότητας λόγω ατυχήματος εις τον καθιστάμενον σχετικώς ανίκανον εξ ατυχήματος εν τη ναυτική εργασία ή εξ αφορμής ταύτης, εάν ανήκη εις συγκεκριτημένον πλήρωμα ελληνικού πλοίου. Κατά την έννοιαν της διατάξεως ταύτης ως ναυτικόν εργατικόν ατύχημα θεωρείται και παν βιαιον συμβάν, όπερ, καίτοι δεν επήλθε κατά την εκτέλεσιν της εργασίας, είχεν εν τούτοις ως πρόσφορον αιτίαν τας εν γένει συνθήκας εκτελέσεως της ναυτικής εργασίας και της εν τω πλοίω ευταξίας.

Εν προκειμένω κατά τα υπό της προσβαλλομένης πράξεως γενόμενα δεκτά πραγματικά περιστατικά, ο αιτών, υπηρετών ως θαλαμηπόλος επί του συμβεβλημένου μετά του Ν.Α.Τ. α/π "***", ότε τούτο ευρίσκετο την 17.7.1965 εις λιμένα της Ιαπωνίας, συνεπλάκη εις την αποβάθραν κατά την επιστροφήν εκ μπαρ της πόλεως μετά του ναύτου του πλοίου Μ., μεθ' ου είχεν έλθει προηγουμένως εις διένεξιν, τραυματίας τούτον εις το στήθος παρά την καρδιακήν χώραν διά μαχαιριδίου. Ακολούθως, αδιαφορήσας διά την τύχην του ναύτου, επεβιβάσθη του πλοίου και κατεκλίθη. Το γεγονός τούτο επληροφορήθη ο ανθυπλοίαρχος του πλοίου του πληρώματος και, αφού παρεβίασε την θύραν του δωματίου του αιτούντος, τον ετραυμάτισε διά γρονθοκοπημάτων. Ο τραυματισθείς μετεφέρθη εις νοσοκομείον της πόλεως, ένθα ενοσηλεύθη επί τρεις εβδομάδας και εν συνεχεία επανεπατρίσθη. Υπό τα πραγματικά ταύτα περιστατικά επάγεται περαιτέρω η προσβαλλομένη πράξις, ότι ο τραυματισμός του αιτούντος δεν δύναται να χαρακτηρισθή ως ναυτικόν εργατικόν ατύχημα, δοθέντος ότι προεκλήθη υπό συναδέλφων του λόγω της αναρμόστου συμπεριφοράς του και ουδόλως συνδέεται προς την ναυτικήν εργασίαν.

Ο αιτών τόσον διά της αιτήσεως απονομής συντάξεως, όσον και διά της αιτήσεως αναθεωρήσεως, ισχυρίσθη, ότι ο επί του πλοίου γενόμενος τραυματισμός του συνδέεται προς την ναυτικήν εργασίαν, καθ' όσον ολίγας ημέρας προ του επεισοδίου είχεν έλθει εις υπηρειακάς προστριβάς μετά του ειρημένου ανθυποπλοίαρχου Εμμ. Κ., αίτινες ωφείλοντο εις το γεγονός, ότι ούτος, διατελών αξιωματικός φυλακής, εγκατέλειψε το σκάφος, παρά τας συστάσεις του αιτούντος, όστις κατήγγειλε την παράβασιν ταύτην εις τον υποπλοίαρχον. Τον ισχυρισμόν τούτον, ον άλλωστε απεδέχθη η εργοδότης Εταιρεία διά του ενώπιον του Ειρηνοδίκου Πειραιώς καταρισθέντος υπ' αριθ. 2172/1.11.1967 πρακτικού δικαστικού συμβιβασμού μεταξύ ταύτης και του αιτούντος, αξιούντος αποζημίωσιν βάσει του νόμου 551, σιγή αντιπαρήλθεν η προσβαλλομένη πράξις, καίτοι ούτος, αναγόμενος εις μη κανονικάς συνθήκας της εν τω πλοίω εργασίας και ευταξίας, ετύγγχανεν ουσιώδης και έχρηζεν απαντήσεως. Κατ' ακολουθίαν, ως εκ της πλημμελείας ταύτης, η προσβαλλομένη πράξις παρίσταται αναπιολόγητος, τούτω δε τω λόγω, βασίμως προβαλλομένω, τυγχάνει αύτη ακυρωτέα, παρελκούσης της ερεύνης των λοιπών λόγων ακυρώσεως.

Σχόλιο: Περίπτωσης της ανωτέρω αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας υπήρξεν εργατικόν ατύχημα ναυτικού εν σχέσει προς τας παρά του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου παροχάς και προέκυψε το ζήτημα, αν εχώρησε πράγματι εργατικόν ατύχημα υπό την παραδεδεγμένην εν τη νομοθεσία έννοιαν αυτού, υφ' ην έχει τεθή και η σχετική περί του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου διάταξις.

Διά την έννοιαν του εργατικού ατυχήματος απαιτείται να προήλθεν η εξ αυτού βλάβη του εργαζομένου εκ βιαίου συμβάντος και να εγένετο κατά την εκτέλεσιν ή εξ αφορμής της εργασίας. (Ίδετε Α. Τούση, Εργατικόν Δίκαιον, σελ. 44 επ.).

Ούτω έχει κριθή (Α.Π. 303/1968, εισηγητής Λ. Κανελλάκος, ΕΕΔ 27, 866), ότι εμπίπτει εις την έννοιαν του εργατικού ατυχήματος και ο φόνος εργαζομένου παρά ιεραρχικώς υφισταμένου του, διαπραχθείς εκ βιαίας αντιδράσεως τούτου εις δοθείσαν εντολήν παρά του φονευθέντος προς εκτέλεσιν υπηρεσίας. (Ίδετε και Χ. Αγαλλοπούλου, Κοινωνικαί Ασφαλίσεις, εκδ. 1955, σελ. 257 επ., Α. Τούση, ένθ' ανωτ., σελ. 47, ένθα αναφέρεται, ότι το Γαλλικόν Ακυρωτικόν εθεώρησεν ως εργατικόν ατύχημα και τον φόνον αρχιεργάτου ή εποπεύοντος υπό εργάτου, εκδικουμένου διά την απόλυσίν του, καίτοι μάλιστα κατά τον χρόνον του φόνου ο αρχιεργάτης είχεν απομακρυνθή εκ του τόπου της εργασίας).

Εμπίπτει, συνεπώς, ως δέχεται το Συμβούλιον της Επικρατείας, εις την έννοιαν του εργατικού ατυχήματος και η περίπτωσης της αποφάσεώς του.